

796

De Katholieke Universiteit in 1957-1958

REDE

UITGESPROKEN BIJ DE OVERDRACHT VAN HET
RECTORAAT OP MAANDAG 15 SEPTEMBER 1958
DOOR DE AFTREDENDE RECTOR MAGNIFICUS

Prof. Dr. W. K. GROSSOUW

8



DEKKER & VAN DE VEGT N.V.
NIJMEGEN — UTRECHT — 1958

De Katholieke Universiteit in 1957-1958

REDE

UITGESPROKEN BIJ DE OVERDRACHT VAN HET
RECTORAAT OP MAANDAG 15 SEPTEMBER 1958
DOOR DE AFTREDENDE RECTOR MAGNIFICUS

Prof. Dr. W. K. GROSSOUW



DEKKER & VAN DE VEGT N.V.
NIJMEGEN — UTRECHT — 1958

*Mijne Heren Bestuurderen van de St. Radboudstichting,
Mijne Heren Curatoren,
Mijne Heren, dragers van kerkelijk en wereldlijk gezag,
Mevrouw en Mijne Heren leden van de Academische Senaat,
Mijne Heren Lectoren en Docenten,
Dames en Heren leden van de wetenschappelijke staf,
Dames en Heren ambtenaren en ambtenaressen dezer Universiteit,
Mijne Heren Moderatoren,
Dames en Heren Studenten
en Gij allen, die door uw aanwezigheid getuigenis aflegt van uw
belangstelling voor onze Universiteit,*

Zeer gewaardeerde toehoorders,

De laatste, of, als u wilt, de voorlaatste taak van de scheidende rector magnificus in ons universitair bestel, nl. verslag uit te brengen over de lotgevallen der Universiteit gedurende het afgelopen studiejaar, stempelt hem nolens volens tot 'n ééndagshistoricus. Slechts de geschiedkundige van professie is in staat hierbij tot een peil te stijgen, dat het niveau van de Boeken der Kronieken en der annalenschrijvers overtreft. Gelukkig ontslaat een nog vrij jonge traditie mij van de plicht u een volledig en gedetailleerd verslag der in aanmerking komende gebeurtenissen voor te lezen. Ik kan volstaan met de belangrijkste faits et gestes te memoreren en voor 't overige te verwijzen naar de aan deze rede in druk toegevoegde bijlagen. Bovendien veroorlooft een eveneens prille usance de rector zijn aldus uitgedunde overzicht aan te vullen of zelfs te kruiden met meer algemene beschouwingen betreffende het universitaire leven. Al dient hierbij onmiddellijk opgemerkt dat het vak van de historicus (Rogier 1955) en dat van de wijsgeer (v. Melsen 1956) zich hiertoe beter lenen dan de wetenschap van het Nieuwe Testament. Op beiden immers zou men Paulus' woord over de pneumatische christenen van Korinthe kunnen toepassen: „De geestelijke mens beoordeelt alle dingen, zelf echter wordt hij door niemand beoordeeld” (1 Kor. 2, 15).

Gedachtig evenwel het truisme van 2 Makkabeeën (2, 23), dat „het dwaas is een uitvoerige inleiding op een geschiedenis te schrijven en de geschiedenis zelf te bekorten”, maak ik een aanvang met een onderwerp te bespreken, dat thuishoort in de kroniek van mijn ambtsjaar en tevens van wijdere strekking is. Ik bedoel de groeiende onrust onder de meer bewuste leden van de studentengemeenschap aangaande de studie en het student-zijn zelf. Deze bezorgdheid is duidelijk en krachtig aan het woord gekomen in de rede, die de praeses van het N.S.C., de heer Vermeulen, bij gelegenheid van de 34ste dies op 3 juni van dit jaar heeft gehouden. Verwante klanken heeft men kunnen vernemen o.a. in artikelen in het „Nijmeegs Universiteitsblad” (*Pleidooi voor een civitas-gedachte*,

H. Peeters, NUB 6 juni 1958) en „Sint Adelbert” (*Terwille van de student* juni 1958). Stellig had de praeses senatus allereerst de situatie van het eigen Corps op het oog, maar wie zou menen hier met een speciaal Nijmeegse problematiek te doen hebben, kan van die dwaling genezen door kennis te nemen van de praeadviezen en discussies op het Paascongres van de Nederlandse Studenten Raad (zie b.v. *Binding*, mei-juni 1958, p. 1—4). Op de specifiek Nijmeegse kanten kom ik zo aanstonds terug. De algemene problematiek is bijzonder goed, want bondig en scherp, misschien al te scherp, uiteengezet in het anonieme artikel van „Sint Adelbert”. De zich „XY” noemende schrijvers achten de tegenwoordige situatie van de student, die zij als een „noodtoestand” beschouwen, bepaald door drie onderling samenhangende factoren. Zij beschrijven deze als vereenzaming, toekomst-blindheid en kunstmatige onvolwassenheid. De student vervreemdt van het gezin waaruit hij voortkomt; de bindingen met de medestudenten compenseren dit verlies nagenoeg niet en goede menselijke betrekkingen van de student met zijn leermeesters behoren tot de uitzonderingen. Deze sociale vereenzaming wordt versterkt door een existentiële, die zich bij velen uit als twijfel aan de zin van hun studie, hun bestaan als student en zelfs hun bestaan als mens. Uit deze vereenzaming vloeit een onvermogen voort om naar een bepaalde toekomst toe te leven, men leeft als het ware in een toekomstloos heden en schuwt het een helder beeld te ontwerpen van die toekomst, dat als „ideaal” (de uit het moderne woordenboek geschrapte term) zou kunnen gelden. Velen stellen daarom bewust of onbewust de termijn van het afstuderen uit. Bovendien zijn er allerlei oorzaken die een zowel psychische als sociale onvolwassenheid in de hand werken, vooral de lange studieduur, verder de militaire dienst, het noodgedwongen uitgestelde huwelijk, het gevoel dat men met het behalen van het doctoraal examen nog geenszins geschikt is voor de maatschappelijke functie die men nastreeft.

Als beschrijving van een niet zo zeer individuele als wel collectieve neurose acht ik deze analyse nauwelijks aanvechtbaar; ze wordt in elk geval door mijn tienjarige ervaring als hoogleraar, wat deze ook waard moge zijn, bevestigd. Mijn kritiek zet in, waar de schrijvers de schuld, of wellicht beter gezegd, de oorzaak van wat zij een noodtoestand noemen vrijwel uitsluitend zoeken bij de universiteit. „Het huidig academisch bestel werkt als een voortdurende, latente bedreiging op de persoonlijkheid van de student”, en verderop: „Hoewel het antwoord — positief of negatief — dat de student moet vinden op deze academische uitdaging, uiteenloopt volgens zijn milieu, zijn aanleg en zijn karakter, geldt voor allen zonder onderscheid, dat het universitaire levensmilieu een psychisch-ontwrichtende werking heeft.” Dit lijkt me erg bondig gezegd. Evenzo de bewering dat psychisch minder begaafde studenten „door de hogescholen en universiteiten worden misvormd als mens en als christen”. Excusez du peu! Toegegeven, ons huidig universitair bestel is verantwoordelijk te noemen, gedeeltelijk althans, voor de lange studieduur. En alle verantwoorde pogingen of zelfs maar redelijk schijnende experimenten die het Hollands academisch conservatisme en perfectionisme in dit opzicht kunnen doorbreken, verdienen m.i. te worden toegejuicht of minstens te worden beproefd. Ook moet erkend, dat toenemende specialisatie en toenemend studentental 'n humaan bestaan minder gemakkelijk maken. *Multiplicasti gentem et non magnificasti laetitiam* (Jes. 9, 3, Vul-

gaat). Men vergete echter vóór wat Nijmegen betreft niet, dat wij hier pas aan het begin staan van de specialisatie der natuurwetenschappen en dat ons aantal van 2350 ingeschreven studenten de menselijke maat, mensura hominis quae est angeli (Apoc. 21, 17), nog niet overschrijdt. Wanneer wij deze uitdaging aan ons vermogen gezamenlijk een leefbaar milieu te scheppen niet kunnen beantwoorden, wat dan te denken van universiteiten en hogescholen, waar dit aantal tweemaal zo groot is of meer, en wat te vrezen van onze eigen nabije toekomst, als ook hier het getal studenten verdubbeld zal zijn? Ongetwijfeld liggen hier moeilijkheden, maar het is kenmerkend voor veler mentaliteit, dat men te gauw geneigd schijnt in eigen kring te capituleren en hulp te verwachten van buiten en van boven, van overkoepelende lichamen en massale organisatievormen. Decentralisatie is onvermijdelijk, maar niets belet dat er faculteitsgewijze en sectiegewijze en in één woord op allerlei wijzen, van onder af en spontaan, kleine groepen zich vormen als de eigenlijke vitale kernen, die het leven dragen en voeden der universiteit. Geen overkoepelend orgaan zal baten, waar niets leefkrachtigs te overkoepelen valt. Natuurlijk rest dan nog, zeker aan een confessionele universiteit, de taak deze culturele en sociale eenheden samen te voegen tot een groter geheel en te bezielen met een fiere en vrije geest, die esprit de corps paart aan waarlijk oecumenische gezindheid, — datgene dus wat men gaarne de doorvoering der civitas-gedachte noemt. Daarover zo aanstonds een enkel woord. Maar de eigenlijke verklaring van de onzekerheid en de levensangst, die vele studerende gevoelen, is niet te zoeken in ons overigens voor allerlei verbeteringen vatbaar universitair bestel. Want zulk een negatief schijnende bestaanservaring is niet het deel van studenten alleen. Zij wordt bijna overal in West-Europa gevonden, waar jonge mensen leven, lucied en gevoelig, zonder veel wortels in een verleden, dat het hunne niet is, dat zij niet als het hunne willen erkennen, naar een toekomst toe, die hun onzeker, veelvormig en dreigend voorkomt. Geen wonder dat studenten zulk een bestaansbesef sneller en nauwkeuriger registreren dan de meesten.

Maar 't is ook duidelijk, dat dit levensgevoel een algemeen maatschappelijk verschijnsel is, waarvoor de universiteit niet méér aansprakelijk kan worden gesteld dan de overige organen van onze samenleving. Als men beweert, dat „goede menselijke betrekkingen van de student met zijn leermeesters tot de uitzonderingen behoren”, signaleert men niet zozeer een meer dan gewone onverschilligheid van de zijde der hoogleraren alswel een bijzondere behoefte, een grotere onzekerheid bij vele studenten. Ik ben ervan overtuigd, dat in vooroorlogse tijden de relaties tussen professoren en studenten niet „menselijker” of democratischer waren dan nu. Wat veranderd is, misschien door de oorlog en zijn nasleep, misschien door soortgelijke en nog erger dreiging, meer, dunkt mij, door een reeds eerder aangevangen ondermijning van traditionele zekerheden en bindingen, is de houding van de jonge mens, die, zonder enige illusie, vervuld van een bepaald niet geheel ongerechtvaardigd wantrouwen jegens de oudere generatie, zich niet of nauwelijks opgewassen gevoelt tegen de taak zijn eigen toekomst te ontwerpen. Die daarom, op ietwat tweeslachtige wijze, enerzijds het voorgeslacht genadeloos bekrijtiseert, anderzijds er somtijds van verwacht wat hij alleen zichzelf kan geven. Kenmerkend voor deze worsteling met persoonlijke problemen, die

een greep op samenleving en toekomst vooralsnog belemmert, lijkt mij ook de opvallende apathie ten aanzien van de concrete politiek, al moet men toegeven, dat die in ons vaderland zelden boeiende perspectieven opent. En de sporadische belangstelling die hiervoor bestaat, is, in tegenstelling met de literaire traditie en ook wel met de actualiteit in andere streken, veeleer conservatief dan progressief gericht. In deze context kan ook het obscuur bestaan worden vermeld, waarin aan onze Universiteit de sportverenigingen zijn gedompeld. Er wordt, naar ik aanneem, con amore geroeid, gereden, geschermd, maar in een vrijwel volslagen luchtledig wat betreft belangstelling en medeleven van de zijde der studenten en niet minder van de kant der hoogleraren. Terwijl 't ooit kan schijnen, dat Oosteuropese en Zuidamerikaanse studenten eerder revolutie maken dan examens en dat aan Angelsaksische universiteiten sport minstens even belangrijk is als wetenschap, voert de Westeuropese student een wat trieste en bovenal individualistische existentie, waarin alleen plaats is voor kleine groepsvormingen op basis van vriendschap, vakbelangen e.d.

Er is, ook hier aan de R.K. Universiteit, ondanks haar nogal homogene recrutering, een schreeuwend gebrek aan gemeenschapszin. Dit demonstreert zich bij nagenoeg alle plechtigheden en feestelijkheden, die de gehele Universiteit betreffen. Steevast is hierop door mijn voorgangers, bij gelegenheid van deze overdracht, gewezen. Ook ik wil mij weer tot drager maken van deze vox clamantis in deserto, in de wildernis van individualisme en vereenzaming. Trouwens, ook elders wordt deze roep vernomen. Zo heeft de Praeses van het N.S.C. in zijn al eerder vermelde diesrede gepleit voor de instelling van een universitaire raad, waarin de verschillende geledingen der Universiteit, Curatoren, Academische Senaat, Wetenschappelijke Staf, Studenten en Oud-alumni, vertegenwoordigd moeten zijn. Van de zijde van Curatoren en van de Academische Senaat zijn gedachten en voorstellen van soortgelijke strekking uitgegaan. Men kan veilig aannemen, dat zulk een Raad op korte termijn tot stand zal komen en dat hij niet alleen praktisch nuttig zal zijn voor de viering van het a.s. zevende lustrum van Universiteit en Corps, maar bovendien blijvend zal bijdragen tot de vorming van die gemeenschapszin en de verwerkelijking van de civitas-gedachte, die wij allen zo van harte wensen. Men kan dit streven slechts toejuichen.

Het zal evenwel na 't voorafgaande duidelijk zijn, dat naar mijn gevoelen ook de Universitaire Raad, wil hij doeltreffend werken, de esprit de corps veeleer veronderstelt dan schept. Hij kan het wezenlijk gebrek aan geest en gevoel van samenhorigheid niet opheffen. Onze universitaire generatie staat voor de taak de idee van de „katholieke universiteit” kritisch te beschouwen en tot nieuw leven te wekken. Want wie eerlijk is en enigermate insider, zal moeilijk kunnen ontkennen, dat deze gedachte aan leef- en werfkracht heeft ingeboet en de studenten nauwelijks meer vermag te bezielen. Zeker, het bestaan van onze Universiteit als instelling van hoger onderwijs is geenszins bedreigd. Ik hoop u zo aanstonds aan de hand van de voornaamste feiten van het afgelopen jaar aan te tonen, dat zij volop leeft en bloeit door toeneming en specialisatie van faculteiten en studierichtingen, door uitbreiding en verbetering der accommodatie, door prestaties op wetenschappelijk gebied en een gestage groei van het aantal docenten en studenten. Zij vervult in dit land, waar de spreiding van het hoger onderwijs een acuut probleem is geworden,

met haar vijf faculteiten en haar ligging buiten het overbevolkte westen, een onmisbare functie. Maar dit alles neemt niet weg, dat de heer Vermeulen in zijn rede verklaarde: „Het is van het grootste belang, dat een voor ieder verstaanbaar antwoord gegeven wordt op de vraag naar de idee van de Katholieke Universiteit”. Hij zei dit na enige omschrijvingen van deze idee te hebben aangehaald, die, hoe juist ook, naar zijn mening „voor slechts weinigen inspirerend zijn” en „voor velen onverstanebare taal spreken”. Een daarvan, geformuleerd door Mgr. Alfrink, luidt aldus: „Het gaat om het positieve goed, de onschatbare levenswaarde van een aanhoudende, in haar geheel katholiek georiënteerde opleiding en vorming, waarin de wetenschap met vuur wordt gediend, maar die bovendien gericht is op een harmonie van kennis en geloof”. Het is zeker dat deze visie op het ideaal van een katholieke universiteit ons ouderen niet alleen verstaanbaar in de oren klinkt, maar ook redelijk en verantwoord voorkomt, al zal men wellicht een of andere nuance willen aanbrengen of een accent verschuiven. Waarom spreekt zij de jongeren niet aan?

Wanneer men in *Dies Natalis* van Gerard Brom de geschiedenis na-gaat van de oprichting der Universiteit, ziet men, dat in de onmiddellijke praehistorie de motieven der katholieke ijveraars in concreto hoofdzakelijk van pastorale en apologetische aard waren: hun oogmerk was de katholieke studerende te beschermen in hun godsdienstig en zedelijk leven en de katholieke leer en wereldbeschouwing te verdedigen tegenover het ongelooft en de neutraliteit, welke men aan de openbare universiteiten en hogescholen met meer of minder recht meende te ontwaren. Maar bij de geestelijke vaders onzer Universiteit en de eigenlijke stichters, bij mannen als Schrijnen en Hoogveld, en bij Brom zelf in een befaamd artikel van *De Beiaard* van 1918, stond vanaf het begin een positief en creatief ideaal op de voorgrond, een eigentijdse versie van Newman's *Idea*, of, volgens de titel van de programrede van de eerste rector magnificus, de *Eigen Kultuur*. „Wij vormen hier,” zei Schrijnen op 17 oktober 1923, „geen katholiek ghetto en willen geen kastegeest, geen separatisme kweken... Deze Universiteit zal worden een nationale Nederlandse Universiteit. Zij is een vredeswerk en wil niet scheiden, maar verenigen...” De universele geestesvorming door onderricht en onderzoek, door de onbaatzuchtige dienst der waarheid, gedragen door een wereldbeschouwing en een levensgevoel, waarvoor godgeleerdheid en wijsbegeerte bezielde klaarheid leveren, zich voltrekkend in een bloeiend, niet verzuild katholiek midden, — ziedaar het lokkend perspectief van 35 jaar geleden. Naar mijn overtuiging is het nog steeds een ideaal in staat jonge mensen te inspireren en waard om voor te leven en te werken.

Het wordt echter bedreigd en verduisterd, zodat het geen verbazing wekt dat vele studenten het niet meer waarnemen. In de eerste plaats door de evenzeer toenemende als niet te vermijden specialisatie. Laat ik als meest illuster voorbeeld alleen onze faculteit der geneeskunde aanhalen, die ook in het afgelopen jaar weer het woord van de psalmist heeft waargemaakt: „Exultavit ut gigas ad currendam viam suam” (Ps. 18, 6). Haar voorspoedige ontwikkeling, de enthousiaste pioniersgeest, de ijver en de toewijding van haar docenten en studenten, haar staf en personeel vervullen ons allen met fierheid en vreugde. Hoe vaak heb ik met evenveel trots als gebrek aan deskundigheid (maar ik werd steeds competent gesecondeerd) gouverneurs en ambassadeurs op Heyendaal mogen

rondleiden. Ziehier evenwel het schier onoplosbaar probleem, waarvan overigens niet alleen de rector maar alle verantwoordelijke instanties zich helder bewust zijn : hoe te vermijden, dat bij de onontkoombare eisen, gesteld door de vooruitgang der medische wetenschap, zulk een faculteit verwordt tot een uiterst kostbare en gecompliceerde vakschool of verzameling van vakopleidingen? Kan men hierbij tevens de universele geestesvorming nastreven, van ouds het voornaamste doel der universitaire opvoeding? Onze medische faculteit gaf deze vraag een bewonderenswaardig antwoord door een novum in haar program in te voeren, een soort eigen studium generale : wijsbegeerte, psychologie en theologie vinden er, uiteraard aangepast aan de medische opleiding, een plaats. Maar, — en dit is de onvermijdelijke schaduwzijde, — een toch reeds zwaar beladen program wordt er weer door uitgebreid. Rest dan nog de mogelijkheid voor het onmisbare *otium moderatum atque honestum*? En zal de spaarzame vrije tijd die na zoveel inspanning overblijft, iets anders kunnen zijn dan een reeds door Seneca verfoeid *otium sine litteris*? Deze vragen stellen is geenszins ze beantwoorden en nog minder kritiek uitspreken op een prijzenswaardig initiatief. Ik tracht slechts een bepaald aspect te belichten van de inderdaad moeilijke situatie van vele studenten.

Een andere factor die het uitzicht op de ideale katholieke universiteit belemmert, is de plaats die de theologische faculteit inneemt of niet inneemt in ons hele bestel. Misschien is een kentering aangebroken en misschien hebben wij niet meer het recht ons van de tegenwoordige tijd te bedienen. Ofschoon velen eertijds evenals Gerard Brom (*art. cit.*) het zwaartepunt van hun betoog voor de noodzakelijkheid van een katholieke universiteit legden in een pleidooi voor een theologische faculteit, vond de toenmalige aartsbisschop, Mgr. H. v. d. Wetering, en hij waarachtig niet alleen, deze faculteit helemaal niet onmisbaar. De seminaries waren ruimschoots voldoende, meende hij. Ze kwam er toch, voornamelijk op praktische gronden. Het lijkt alsof dit betrekkelijke *vitium originis* de faculteit, ondanks vele verdienstelijke hoogleraren, lange tijd belet heeft vlot van de grond te komen. Wat Brom wilde : „de gewijde wetenschap boven op de academische kandelaar”, werd, de plaatsing op Nijmegens heuvelen ten spijt, in het vaderland en daarbuiten niet zo duidelijk waargenomen. Een door bisschoppen en provinciale oversten met studenten-spaarzaam gevoede cursus complementarius, waar leken van het behalen der academische graden niet formeel, wel praktisch waren uitgesloten, leidde een wat geïsoleerd bestaan, afzijds van de profane maar levende menigte. Hierin begint een heilzame verandering te komen, niet in het minst dank zij de vooral sinds de oorlog toegenomen belangstelling van een deel der lekenwereld voor theologische vraagstukken. Het aantal van 40 ingeschreven theologische studenten lijkt niet groot, maar is, voor de cursus maior, mits het kan worden gehandhaafd en naar rato van de algemene toeneming meëgroeit, niet onbevredigend. De algemene theologische colleges, die zowel aan de faculteit der godgeleerdheid als aan de overige faculteiten worden gegeven, voldoen, al hebben ze hun definitieve vorm nog niet gevonden, met de algemene colleges voor wijsbegeerte aan de behoefte aan een onmisbaar studium generale. Deze behoefte wordt allerwegen gevoeld, ook aan de Rijksuniversiteiten, zoals b.v. blijkt uit het Congres van de Nederlandse Studenten Raad. De tijd van de ouderwetse neutrale levenshouding lijkt voorgoed voorbij te zijn. Voor de

tweede maal heeft de theologische faculteit dit jaar een „Theologische Week” georganiseerd, die zich wederom in grote belangstelling verheugde. Het ware alleen te wensen dat deze nog meer kwam van de zijde van studenten en leken, voor wie deze dagen allereerst zijn bedoeld. Wat thans dringend nodig is en weinig uitstel meer kan velen, is een theologische cursus minor voor leken, die een grondige scholing en een erkende bevoegdheid verleent, een eis des tijds wiens roep men dient te verstaan: *vox temporis vox Dei*. Het moge de theologische faculteit gegeven zijn haar plannen ten deze op korte termijn te verwezenlijken en daarbij de medewerking te ervaren van de niet weinige desbetreffende instanties.

Een werkdadige uitstraling van de theologie over onze gehele Universiteit en daarbuiten, gepaard aan een inniger samengaan van priesters en leken bij zulk een liefdevolle en eerbiedige doordringing der geloofsgeheimen kan er ook toe bijdragen het katholieke karakter der Universiteit een eigentijdse, op de toekomst gerichte gestalte te geven. De oude drijfveren van pastorale en apologetische aard hebben veel van hun spankracht verloren, al gaan er hier en daar nog stemmen op, die verkondigen dat studeren in Nijmegen een meer dan normaal religieus en zedelijk risico met zich zou brengen. Dergelijke kringen kan men met recht bij de geestelijk achtergebleven gebieden indelen. Maar van wezenlijk belang is, dat de katholiciteit van onze gemeenschap duidelijk de trekken vertoont, die kenmerkend zijn voor het katholieke christendom van onze dagen en die men ontdekt door te graven tot op de bodem van het begrip „katholiciteit”. Wij staan voor de taak om in onze snel veranderende wereld opnieuw aan te tonen, dat het menselijke, dat al het menselijke geborgen is in het christendom. De harmonie der humane en christelijke waarden hoog houden, ook daar waar zich in eigen kring soms tegenstrevende krachten doen gelden, is bij uitstek een opgave voor de katholieke academicus, zoals collega Rogier nog zeer onlangs in zijn rede op het 23ste Pax-Romana-congres heeft betoogd. Daarom moet het katholicisme van de Katholieke Universiteit oecumenisch zijn, niet enkel in de technische zin van deze term, die men reserveert voor het streven naar eenheid der christelijke confessies, maar ook in een meer oorspronkelijke betekenis: bekommerd om het lot van de *oikoumenè*, om het lot van de gehele menselijke wereld, in de mondiale breedte van onze opengeworpen planeet en tevens in de existentiële diepte van de hedendaagse geest. Van zulk een gezindheid zal het godsdienstige leven aan onze Universiteit een afspiegeling moeten bieden door een liturgische viering, die steunend op de kerkelijke traditie een moderne gestalte zoekt. Zolang dat machtig instrument tot bevordering van de gemeenschapszin, de universiteitskerk, ontbreekt, is niet in te zien, hoe de ook het afgelopen jaar weer betoonde en beproefde toewijding der moderatoren dit ideaal ten volle kan verwezenlijken.

Tot slot haast ik mij u een hoofdzakelijk chronologisch geordend overzicht te geven van de voornaamste gebeurtenissen betreffende de Universiteit in het academisch jaar 1957-58.

Over het begin van mijn ambtsperiode viel de schaduw van een overlijden. Op 13 sept. was vrij onverwacht gestorven collega Bellon, hoogleraar in de geschiedenis en de wijsbegeerte van de godsdienst. De dood

van deze oprechte en eenvoudige Vlaming, bijna dertig jaar als docent aan de Universiteit verbonden, trof ons allen diep. Op dinsdag 17 sept. vond de academische rouwzitting plaats, waarbij de hoogleraar Post de herdenkingsrede uitsprak. Hierbij en bij de daarop volgende uitvaartmis in de dekenale kerk getuigden ook de aartsbisschop Mgr. Alfrink en Mgr. v. Waeyenbergh als vertegenwoordiger van kardinaal van Roey door hun aanwezigheid van hun meelevens met onze rouw.

Het belangrijkste academische feit van het jaar geschiedde op donderdag 26 sept., toen in de namiddag tijdens een plechtige bijeenkomst in de aula Z.H. Exc. Mgr. Dr. B. J. Alfrink de faculteit der wis- en natuurkunde officieel opende. De aartsbisschop deed dit met een opmerkelijke rede over de verhouding van geloof en wetenschap, waarin hij o.a. aanspoorde de lokale hiërarchie als eerst aangewezen instantie niet voorbij te gaan, wanneer men zou menen dat de geloofsleer door nieuwe vondsten en methoden der wetenschap gevaar zou lopen. Na Mgr. Alfrink spraken de minister van O.K.W., Mr. J. Cals, Mgr. Post, de rector, collega v. Pinxteren als voorzitter van het interfacultair overleg en ten slotte de hoogleraar v. Melsen, eerste voorzitter der nieuwe faculteit, die haar van alle zijden toegejuichte existentie aanving met 3 hoogleraren, 1 docent en 17 ingeschreven studenten in de biologie. Van de verdere lotgevallen van deze prille faculteit, met wier verheugende totstandkoming onze Universiteit haar reële universitas benadert, vermeld ik alleen nog dat intussen het getal hoogleraren met 1 is vermeerderd, dat aan de docerende staf 1 lector is toegevoegd en dat de wetenschappelijke staf van 6 tot 15 leden is toegenomen. De hoogleraar in de genetica, collega Geerts, nam onlangs deel aan het Xde Internationaal Genetisch Congres te Montreal. Nadat door Ir. J. A. v. d. Laan in samenwerking met de beheerder Dr. Aarts een structuurplan was ontworpen, werd op 15 maart Ir. F. P. J. Peutz als architect voor de bouw van deze faculteit aangewezen. Op 14 maart promoveerde de heer J. M. van Rossum als eerste in de faculteit van wis- en natuurkunde.

Er vonden dit jaar aan de Universiteit 20 promoties plaats. Dit betrekkelijk hoge aantal is vooral te danken aan de faculteit der geneeskunde. Op te merken valt dat de faculteiten der godgeleerdheid en der rechten ditmaal op het appèl ontbraken.

Op 17 okt. werd de 34ste dies van de Universiteit gevierd. Mgr. Huurdeman celebreerde de pontificale hoogmis, waaronder rector A. F. Wyers de predicatie hield. Op de academische zitting sprak de rector over „De Zoon des Mensen”. Het diesdiner van de senaat vond plaats in Groot Berg en Dal en werd opgeluisterd met de gebruikelijke fakkel-serenade, die mij, geheel ten onrechte, altijd doet denken aan Joh. 18, 3.

Op 31 okt. bracht de Commissaris der Koningin in Gelderland, Mr. H. W. Bloemers, in het raam van zijn bezoek aan de Waalstad, ook een officieel bezoek aan de Universiteit, waar hij jaren geleden zijn candidaats rechten had behaald. Na in het aulagebouw door de rector te zijn toegesproken, bezichtigde de Commissaris met zijn gezelschap het complex Heyendaal. Op 3 maart werd op soortgelijke wijze ontvangen en rondgeleid de ambassadeur van India, Z.E. John A. Thivy en echtgenote.

Op 26 maart vertegenwoordigden de secretaris van de senaat en echtgenote de rector, die hierbij met misschien uitzonderlijke clericale bescheidenheid op de achtergrond meende te moeten blijven, op de officiële

receptie in het Haagse Binnenhof bij gelegenheid van het staatsiebezoek van H.M. Koningin Elisabeth II aan Nederland.

Van 6 tot 9 mei nam ik deel, als vertegenwoordiger van de senaat, aan diverse plechtigheden ter viering van het 150-jarig bestaan van de Kon. Nederlandse Akademie van Wetenschappen te Amsterdam. De feestelijke drempel van dit eerbiedwaardig instituut, dat bij deze gelegenheid de hoogleraar v. d. Ploeg aan zijn leden toevoegde, te hebben mogen benaderen, behoort tot de prettigste herinneringen van mijn rectoraat.

Op vrijdag 30 mei nam de hoogleraar Michels afscheid met een college onder de lapidaire titel „Toen, nu, straks”. Daarop volgde een huldiging, georganiseerd door het Gilde „Achter 't Vaercken”, waarbij vele geestrijke en hartelijke woorden werden gesproken.

Daags daarna, op 31 mei, ontvingen rector en rectorale raad een aanzienlijke vertegenwoordiging van de collega's der Tilburgse Hogeschool, die, onder aanvoering van hun rector, de hoogleraar v. Berkum, gehoor hadden gegeven aan de uitnodiging onze Heyendaalse nieuwbouw te komen bezichtigen. Op de uitvoerige rondleiding volgde een gezamenlijke lunch in Berg en Dal. De algemene indruk was dat zulk een informeel contact de betrekkingen tussen de beide katholieke instellingen van hoger onderwijs zeer ten goede komt en dat herhaling hiervan in een of andere vorm aanbeveling verdient.

De krachtige groei van onze medische faculteit zette zich gestadig voort en komt onder meer tot uiting in een voortdurende bouwactiviteit. In de loop van dit jaar werden de verschillende vleugels van het verpleegsters-woonhuis in gebruik genomen. Op 25 juni werden de poliklinieken en klinieken ten behoeve van oogheelkunde en keel-, neus- en oorheelkunde geopend. Na de door Mgr. Post opgedragen mis kwam aan het ietwat feestelijk ontbijt de toch nog ontstellende tijding, dat Z.H.E. Mgr. Dr. J. M. J. A. Hanssen, sinds 7 juni in het Sint-Radboudziekenhuis opgenomen, zo juist was overleden. De uitvaart en de begrafenis van de Roermondse bisschop werden bijgewoond door de voorzitter van de Raad van Bestuur, de President-Curator en de Rector. De senaat herdacht hem in een academische rouwzitting op 9 juli, waarbij de rector het woord voerde. Op 25 augustus ontviel ons door de dood een ander lid van het Bestuur der Sint-Radboudstichting, de Utrechtse Vicaris-Generaal, Mgr. Th. Huurde-man. De rector woonde op 28 augustus de uitvaart bij.

Bij de eeuwherdenking van de verschijning der Moeder Gods te Lourdes hield de senaat een plechtige academische zitting in „De Vereeniging” op zaterdag 22 juli. Op deze bijeenkomst, die zich in grote en hoge belangstelling mocht verheugen, spraken de hoogleraar Schillebeecx over „De Maria-gestalte in het christelijk belijden” en de hoogleraar Fortmann over het thema „Psychologische notities bij de Mariaverering”. Ze werd muzikaal opgeluisterd door het Nijmeegs Universiteitskoor onder de kundige leiding van Dr. B. Kahmann C.ss.R.

Aan het einde gekomen van mijn woorden en mijn taak voel ik mij gedrongen mijn dank uit te spreken jegens allen die mij bij de vervulling van mijn ambt hebben bijgestaan : de leden van de Senaat, de ambtenaren van het senaatsbureau en heel bijzonder collega Terlingen, van wie ik, als het niet pedant klonk, zou willen getuigen dat hij als secretaris van de Senaat mijn rechterhand is geweest en meer dan dat. Eveneens wil ik

met erkentelijkheid melding maken van de goede en steeds levendiger betrekkingen die ik als rector met de President-Curator en de Secretaris van het Curatorium in het afgelopen jaar mocht onderhouden.

En nu, hooggeachte collega Groeneveld, is het ogenblik aangebroken, waarop ik van mijn niet onwillige schouders de last en de verantwoordelijkheid van het rectoraat ga afwentelen en toevertrouwen aan uw werkracht en uw wijsheid. Ik ben ervan overtuigd, dat gij de gestadig toenemende verplichtingen van dit ambt even nauwgezet als bekwaam zult waarnemen en dat ik mijzelf en de gehele universitaire gemeenschap bij voorbaat mag gelukwensen met zulk een opvolger. Laat mij deze overdracht bezegelen met u de ambtsketen over te reiken en de klassieke begroeting uit te spreken :

Salve, Rector Magnifice, iterumque salve.

BIJLAGEN

I. STERFGEVALLEN. In het afgelopen academisch jaar zijn overleden Zijne Hoogwaardige Excellentie Mgr. Dr. J. M. J. A. Hanssen, Bisschop van Roermond en lid van het Bestuur der Sint-Radboudstichting (25 juni 1958), de Doorluchtige en Hoogwaardige Heer Mgr. Th. Huurdeman, vicaris-generaal van het aartsbisdom Utrecht en lid van het Bestuur der Sint-Radboudstichting (25 augustus 1958), Mgr. Prof. Dr. K. L. Bellon, hoogleraar in de faculteit der godgeleerdheid (13 september 1957), Mevrouw W. Brom-Struick, echtgenote van de emeritus-hoogleraar prof. dr. G. Brom (26 juli 1958), de oud-alumni der universiteit Broeder Dr. Robertus Th. H. A. Meesters (25 december 1957), Dr. A. van den Eerenbeemt C.ss.R. (11 januari 1958), Dr. A. J. A. van Geelen (21 februari 1958), Mr. R. Steens (14 augustus 1958).

II. ONTSLAGEN EN BENOEMINGEN. In de faculteit der godgeleerdheid werden benoemd :

Dr. E. C. F. A. Schillebeeckx O.P. tot gewoon hoogleraar voor de dogmatiek en de geschiedenis der theologie.

Pater H. Cornélis O.P. tot gewoon hoogleraar voor de godsdienstgeschiedenis en de godsdienstwijsbegeerte.

Dr. H. J. E. Hendrixx O.E.S.A. tot lector in de geschiedenis van de ascese en de mystiek.

Dr. C. A. Bouman tot lector in de liturgie.

In de faculteit der letteren en wijsbegeerte werd op zijn verzoek aan prof. R. Garric, gewoon hoogleraar in de Franse letterkunde eervol ontslag verleend.

Aan prof. dr. L. C. Michels werd wegens het bereiken van de 70-jarige leeftijd eervol ontslag verleend.

Rev. P. Golliet werd benoemd tot gewoon hoogleraar in de Franse letterkunde.

Dr. E. Leemans werd benoemd tot gewoon hoogleraar in de empirische sociologie.

Dr. A. Weijnen werd benoemd tot gewoon hoogleraar in de Nederlandse en Indogermaanse taalkunde.

Dr. R. H. A. Cools werd benoemd tot gewoon hoogleraar in de sociale aardrijkskunde.

Dr. H. J. E. Hendrixx O.E.S.A. werd benoemd tot lector in de geschiedenis van de vroomheid.

In de faculteit der rechtsgeleerdheid werd de buitengewoon hoogleraar Mr. F. F. X. Cerutti benoemd tot gewoon hoogleraar in agrarisch recht en inleiding tot de rechtswetenschap.

In de faculteit der geneeskunde werd de buitengewoon hoogleraar W. F. B. Brinkman benoemd tot gewoon hoogleraar in de keel-, neus- en oorheelkunde.

Dr. E. J. Moeys werd benoemd tot hoogleraar in de heilkunde.

In de faculteit der wis- en natuurkunde werd prof. dr. S. J. Geerts benoemd tot gewoon hoogleraar voor de genetica.

Dr. Ch. M. A. Kuyper werd benoemd tot lector in de cytochemie.

III. INSCHRIJVINGEN. Aan het eind van het academische jaar stonden 2193 studenten volledig ingeschreven (474 voor het eerste jaar). Behoudens een 34-tal reeds afgestudeerden, meestal voor meer dan één studierichting ingeschreven, waren de inschrijvingen als volgt over de faculteiten verdeeld :

Godgeleerdheid	39
Letteren en Wijsbegeerte	738
(Klass. 169, Nederlands 116, Frans 140, Duits 66, Engels 78, Spaans 11, Russisch 1, Semitisch 1, Ge- schiedenis 118, Kunstgeschiedenis 13, Wijsbegeerte 25)	
Rechtsgeleerdheid	269
Geneeskunde	565
Biologie	16
Ver. Fac. Lett. W. en Rechtsgeleerdheid	224
Ver. Fac. Lett. W. en Geneeskunde	308

Toehoorders voor enkele colleges inbegrepen, waren er 2350 studenten.

IV. EXAMENS.

1. Faculteit der Godgeleerdheid :			
Baccalaureaat	geslaagd	8 (1 cum laude)	afgewezen 0
Licentiaat	geslaagd	12	afgewezen 0
Doctoraal	geslaagd	9 (2 cum laude)	afgewezen 0
2. Faculteit der Letteren en Wijsbegeerte :			
Klassieken	kand.	geslaagd 21 (1 cum laude)	afgewezen 1
	doct.	geslaagd 12 (1 cum laude)	afgewezen 0
Nederlands	kand.	geslaagd 17 (1 cum laude)	afgewezen 0
	doct.	geslaagd 5 (2 cum laude)	afgewezen 0
Alg. Taalwetenschap	doct.	geslaagd 4 (1 cum laude)	afgewezen 0
	Frans	kand.	geslaagd 23
	doct.	geslaagd 12 (2 cum laude)	afgewezen 0
Spaans	kand.	geslaagd 1	afgewezen 0
Engels	kand.	geslaagd 10 (1 cum laude)	afgewezen 0
	doct.	geslaagd 9 (3 cum laude)	afgewezen 0
Duits	kand.	geslaagd 3	afgewezen 0
	doct.	geslaagd 6 (2 cum laude)	afgewezen 0
Geschiedenis	kand.	geslaagd 9 (2 cum laude)	afgewezen 0
	doct.	geslaagd 5 (1 cum laude)	afgewezen 0
Wijsbegeerte	kand.	geslaagd 8 (1 cum laude)	afgewezen 0
Wijsbegeerte K. G.	kand.	geslaagd 2	afgewezen 0
	doct.	geslaagd 1 (1 cum laude)	afgewezen 0
3. Faculteit der Rechtsgeleerdheid :			
Kandidaatsexamen	geslaagd	35	afgewezen 22
Doct. priv. I	geslaagd	44	afgewezen 14
Doct. priv. II	geslaagd	39 (3 cum laude)	afgewezen 24
Doct. publiekrecht I	geslaagd	1	afgewezen 0
Doct. publiekrecht II	geslaagd	1	afgewezen 0
Vrije Studierichting	geslaagd	1	afgewezen 1
4. Faculteit der Geneeskunde :			
Kandidaatsexamen	geslaagd	79 (1 cum laude)	afgewezen 47
Doctoraalexamen	geslaagd	29	afgewezen 38
Semi-artsexamen	geslaagd	14	afgewezen 9
5. Ver. Fac. Lett.-Wijsbegeerte en Rechtsgeleerdheid :			
Kand. west. soc. stud.	geslaagd	29 (1 cum laude)	afgewezen 6
Doct. west. soc. stud.	geslaagd	8	afgewezen 2
Pol. soc. wet.	kand.	geslaagd 4 (1 cum laude)	afgewezen 1
	doct.	geslaagd 2	afgewezen 3

5. Ver. Fac. Lett.-Wijsbegeerte en Geneeskunde :

Psychologie	kand. geslaagd 21 (1 cum laude)	afgewezen 7
	doct. geslaagd 15	afgewezen 0
Pedagogiek	kand. geslaagd 8	afgewezen 0
	doct. geslaagd 6 (1 cum laude)	afgewezen 0

V. PROMOTIES 20, (waarvan 7 cum laude) :

1. Faculteit der Letteren en Wijsbegeerte :

Ex, J. (cum laude)	4 oktober	1957
„Situatie-Analyse en sociaal-psychologisch experiment”.		
Zwanikken, W. A. C.	18 oktober	1957
„Volkshuisvesting en Samenleving”.		
Janssen, A. J.	8 november	1957
„Het Antieke Tropaion”.		
Boekel m.s.c., C. W. van (cum laude)	20 december	1957
„Katharsis, een filologische reconstructie van de psychologie van Aristoteles omtrent het gevoelsleven”.		
Vollebergh, J. J. A. (cum laude)	16 mei	1958
„Bijsholing van volwassenen, een leerpsychologische studie”.		
Daniëls, M. J. M. (cum laude)	23 mei	1958
„Onaangepastheid in de werksituatie, een proefonderzoek in 'n industrieel bedrijf”.		
Erfteemeijer, A. G. I.	16 juni	1958
„Stijloefeningen op de middelbare school”.		
Bakel, J. J. A. van	16 juni	1958
„De vaktaal van de Nederlandse klompenmakers”.		
Triebels, L. F. (cum laude)	4 juli	1958
„Enige aspecten van de regenboogslang”.		
Mensink pr., B. A.	10 juli	1958
„Jan Baptist Stalpart van der Wiele, advocaat, priester en zielzorger 1579—1630”.		
Elemans, J. H. A. (cum laude)	11 juli	1958
„Woord en wereld van de boer. Een monografie over het dialect van Huisseling”.		

2. Faculteit der geneeskunde :

Kok, G. J. P. C. M.	25 oktober	1957
„Aandoeningen der luchtwegen bij recruten door adeno-virussen. Virologisch en serologisch onderzoek met behulp van de methodiek van de weefselkweek”.		
Beks, J. W. F.	13 december	1957
„Moelijkheden bij de histologische diagnostiek van bloedvatgezwellen”.		
Olthuis, G.	20 december	1957
„Geleide bloeddrukverlaging door ganglionblokkade en haar toepassing bij hersenoperaties”.		
Haeff, P. A. J. van	25 april	1958
„De operatieve behandeling van de hallux valgus”.		
Boute, K.	20 juni	1958
„De centrale luxatieplastiek ; een nieuwe behandelingsmethode voor de coxarthrose”.		

Sonderen, A. G. J. van	27 juni	1958
„De relatie tussen milt en gonade. Een experimenteel onderzoek bij rana temporaria”.		
Bernards, J. A.	11 juli	1958
„Veranderingen in de bloedsomloop bij de reflex van Aschner-Dagnini”.		
3. Faculteit der wis- en natuurkunde		
Rossum, J. M. van (cum laude)	14 maart	1958
„Pharmacodynamics of cholinomimetic and cholinolytic drugs”.		
4. De politieke en sociale wetenschappen :		
Matthijssen, M. A. J. M.	18 juni	1958
„Katholiek Middelbaar Onderwijs en intellectuele emancipatie”.		

VI. VERTEGENWOORDIGING :

Op 19 september 1957 hebben de Rector en de Secretaris de Universiteit vertegenwoordigd bij de opening van de Technische Hogeschool te Eindhoven.

Op 1 oktober was de Rector aanwezig bij de huldiging van de oud-hoogleraar Prof. Dr. Gerard Brom door de Neerlandici-vereniging „Het Gilde Achter 't Vercken”.

Op 17 november wensten Rector en Secretaris namens de Senaat het bestuur van het klooster „Albertinum” geluk bij gelegenheid van het 25-jarig bestaan van dit huis.

Op 21 november was de Rector aanwezig bij de diesviering (6de lustrum) van de Katholieke Economische Hogeschool, waar hij ook aanzat aan 't diner.

Op 21 november vertegenwoordigde de pro-Rector, Prof. Mr. D. van Eck, de Rector op de receptie, door de Belgische Ambassadeur in Nederland te Arnhem aangeboden bij gelegenheid van diens bezoek aan Gelderland.

Op 22 november waren Rector en Secretaris aanwezig ten stadhuize bij het officiële bezoek dat de Ambassadeur van België, Z.Exc. Baron van der Straten-Waillet, bracht aan onze stad.

Op 23 november was de Rector aanwezig bij de manifestatie, door de „Fondation Européenne de la Culture” onder voorzitterschap van Z. K. H. Prins Bernhard te Amsterdam gehouden.

Op 26 november was de Rector aanwezig bij de in de aula der universiteit onder auspiciën van de Germanistenverein „Die Wächter” gehouden Von Eichendorff-herdenking.

Op 3 december wensten Rector en Secretaris de oud-hoogleraar Mgr. Dr. F. van Welie geluk met diens benoeming tot Huisprelaat van Z. H. de Paus.

Op 8 december was de Rector aanwezig bij de plechtige openbare slotzitting van het Bisschoppelijk proces ter zaligverklaring van Gods dienaar Titus Brandsma O.Carm.

Op 20 december brachten Rector en Secretaris Mr. Ch. Hustinx de gelukwensen over van de Senaat bij gelegenheid van zijn 12½-jarig ambtsjubileum als burgemeester van Nijmegen.

Op 1 januari 1958 vertegenwoordigden Rector en Secretaris de Senaat op de nieuwjaarsreceptie van de Deken en de Burgemeester, alsmede — op 2 jan. — van de garnizoenscommandant en de commandant luchtvaarttroepen en op 3 januari van de Commissaris der Koningin in Gelderland.

Op 30 januari was de Rector aanwezig bij de opening van de K.S.D. 1958.

Op 8 februari waren Rector en Secretaris aanwezig bij de 383ste Dies van de Rijksuniversiteit te Leiden.

Op 10 maart woonde de Rector de 40ste Dies der Landbouwhogeschool bij.

Op 26 maart was de Secretaris van de Senaat, vergezeld van zijn echtgenote,

te 's-Gravenhage aanwezig bij de officiële receptie bij gelegenheid van het staatsiebezoek van Koningin Elisabeth van Engeland.

Op 3 mei namen Rector en Secretaris deel aan de „Stille Tocht” ter herdenking van de in de oorlog voor het vaderland gevallenen.

Op 6 en 9 mei was de Rector aanwezig bij de plechtigheden ter gelegenheid van het 150-jarig bestaan van de Kon. Ned. Akademie van Wetenschappen te Amsterdam.

Op 14 mei woonde de Rector te Utrecht bij de herdenking van het tienjarig bestaan der Stichting Universitair Asyl Fonds.

Op 17 mei woonde de Rector de feestvergadering (6e lustrum) van het Tilburgse Studenten Corps „St. Olof” bij.

Op 8 juni bracht de Rector de gelukwensen van de Senaat over aan Mgr. W. Bekkers te Den Bosch op de receptie bij gelegenheid van diens zilveren priesterjubileum.

Op 28 juni woonde de Rector met Prof. Dr. Post en de President-Curator Dr. Hoefnagels de uitvaart en de begrafenis van de overleden Bisschop van Roermond, Z. H. Exc. Mgr. J. M. J. A. Hanssen, bij.

Op 28 augustus woonde de Rector de uitvaart en de begrafenis bij van Mgr. Th. Huurdeman te Utrecht.

Op 9 september woonde de Rector te Haarlem de bisschopswijding bij van Mgr. Dr. J. van Dodewaard, Bisschop-Coadjutor van Haarlem, wie hij bij de receptie de gelukwensen van de Senaat aanbood.

Prof. Dr. J. H. Terlingen vertegenwoordigde de universiteit van 28 september tot 1 oktober 1957 op de Convegno di Studi Goldoniani te Venetië.

Prof. Dr. F. J. M. de Waele vertegenwoordigde de senaat op het 7de Internationale Congres voor Archeologie te Rome-Napels (6—13 september) en op het 11de Internationale Congres voor Byzantinologie te München (15-20 sept.).

De hoogleraar Dr. J. H. Robbers S.J. was vertegenwoordiger der R.K. Universiteit bij het 12de Internationale Congres van Philosophie te Venetië-Padua (12—18 september).

VII. INAUGURALE ORATIES :

- Mr. W. Chr. L. van der Grinten* : „Collectivering in het privaatrecht”.
11 oktober 1957
- Dr. H. F. Linskens* : „Die Abwehr-Reaktionen der Pflanzen”.
15 november 1957
- Dr. G. Storms* : „Compounded names of Peoples in Beowulf”.
6 december 1957
- Dr. L. M. van Nieuwenhoven S.J.* : „Biologie en menselijk kennen”.
2 mei 1958
- Dr. E. C. F. A. Schillebeeckx O.P.* : „Op zoek naar de levende God”.
9 mei 1958.

VIII. ACADEMISCHE VOORDRACHTEN :

Op 19 en 20 november 1957 :

Prof. Dr. Maurice Delbouille van Luik :

1. Les versions conservées.
2. Le roman primitif.

Op 26 november 1957 :

Prof. Dr. Marius Schneider van Keulen :

1. Musikinstrumente : Götter, Werkzeuge und Symbole.
2. Das Lied im Brauchtum des spanischen Volkes.

Op 27 februari 1958 :

Prof. Dr. P. J. van der Merwe van Stellenbosch :

1. Die Oos Indiese Kompanjie en die Inboorlinge aan die Kaap (1652-1795).
2. Die ontwikkeling van die Unie van Suid-Afrika van Britse Kolonie tot Soewerein onafhankelike Staat (1910—1934).

Op 20 maart 1958 :

Prof. Dr. Harold Deutsch van Minnesota :

„The military factor in international relations”.

Op 24, 25, 26 en 27 maart 1958 :

Prof. E. L. Gaier van Louisiana :

1. The social adaption of the adolescent.
2. Flux and influx in social psychology.
3. Culture and personality.
4. A method for investigating thought process.
5. The relationship between personality variables and thinking.

Op 28 maart 1958 :

Prof. M. Chèvremont van Luik :

„La transformation histiocyttaire”.

Op 23 april 1958 :

Prof. Dr. M. Gusinde S.V.D. :

„Das Ergebnis meiner letzten Expedition nach Neu-Guinea und das erste Zusammentreffen einer Weissen mit den Pygmäen von Neu-Guinea”.

Op 1 mei 1958 :

Prof. Dr. G. Dekker van Potchefstroom :

1. „Dinamiese denke in Afrikaanse poësie”.
2. „Stu-krag van versdrama in Afrikaans”.

IX. VOORDRACHTEN ELDERS (voor zover aan de Rector medegedeeld) :

De hoogleraar Dr. E. J. Ariëns hield gedurende de maanden augustus en september op uitnodiging van Amerikaanse wetenschappelijke instanties voordrachten in Amerika.

De hoogleraar Dr. S. J. Geerts hield te Keulen een voordracht over dwerg-groei.

De hoogleraar Dr. A. G. M. van Melsen hield een voordracht te Leuven over „De mens als beoefenaar van de natuurwetenschap en techniek” en te Antwerpen over „De materialistische visie op de mens”.

De hoogleraar Dr. L. C. Michels sprak op 30 mei 1958 zijn afscheidscollege uit. Hij hield op 9 juni 1958 een voordracht in het kader van het Nederlands Taalcongres op de tentoonstelling te Brussel.

De hoogleraar Dr. R. Mohr hield voordrachten aan de universiteiten van Münster (Westf.) en Köln.

De hoogleraar Dr. Chr. A. E. M. Mohrmann gaf in januari 1958 een reeks colleges voor de theologische faculteit van de Universiteit van Leuven en van 10 juli—10 augustus aan de University of Notre Dame, Notre Dame, Indiana U. S. A.

De hoogleraar Mag. Dr. J. P. M. van der Ploeg O.P. hield tijdens de Paasvakantie te Rome op het Pauselijk Instituut van het Christelijk Oosten een voordracht over het Oosters Monnikwezen getiteld: „Les découvertes de Qumrân et les origines du monachisme chrétien”.

De hoogleraar Dr. W. H. van de Pol sprak op 8 juni 1958 voor de studentenvereniging St. Augustinus de lustrumrede uit, getiteld : „Christus' Waarheid en de Oecumenie”.

De hoogleraar Dr. R. R. Post opende het Congres van Duitse en Nederlandse historici van 27—30 oktober 1957 te Berg en Dal met een voordracht over : „Nijmegen als Reichstadt”, hij hield op 8 december 1957 voor de historische Verein te Kempen (Dld.) een lezing over de auteur van de Navolging.

De hoogleraar Dr. J. J. G. Prick vervulde in het najaar van 1957 als Nederlandse afgevaardigde op het Internationale Congres voor Psychiatrie te Zürich een spreekbeurt.

De hoogleraar Dr. F. J. Th. Rutten hield op 8 november 1957 voor het N.I.P.P. te Amsterdam een lezing getiteld : „De titelbescherming en de bescherming van de beroepsbevoegdheid van psychologen”.

De hoogleraar Dr. St. Strasser hield op 14 januari 1958 een lezing aan de universiteit van Münster en op het Congres van de „Thomistische Vereniging” en het „Wijsgerig Gezelschap” van 18—20 april 1958 te Leuven en Brussel.

De hoogleraar Dr. J. H. Terlingen hield op 1 oktober 1957 op de Convegno di Studi Goldoniani te Venetië een voordracht over : „Goldoni e i Paesi Bassi”. Hij gaf van 20—25 april 1958 op uitnodiging van de Universiteit van Genua een reeks gastcolleges.

De hoogleraar Dr. B. E. Vidos hield op 14 november 1957 aan de Universiteit van Strassbourg een voordracht over „La place du vocabulaire technique dans le thesaurus d'une langue romane”.

De hoogleraar Dr. F. J. M. de Waele maakte studiereizen naar Rome en naar Sicilië, hield voordrachten over klassieke onderwerpen te 's-Gravenhage, Antwerpen, Mechelen en Hasselt. Hij reisde naar Griekenland en hield voordrachten aan de Universiteit van Athene.

De hoogleraar Dr. P. B. Wessels sprak op 18 juni 1958 op de Universiteit van Saarbrücken over „Sprache und Komik”.

De hoogleraar Dr. Zacharias Anthonisse O.F.M.Cap. nam te Rome van 9—12 april 1958 deel aan het Congres over Oosters Kloosterleven, georganiseerd door het Pauselijk Instituut voor Oosterse Studies. Hij nam begin september 1958 deel aan het Internationale Slavisten Congres te Moskou.

X. PERSONALIA (voor zover ter kennis van de Rector gekomen).

Mgr. Th. Huurdeman, lid van het Bestuur der Sint-Radboudstichting, werd 5 januari 1958 tachtig jaar.

Het lid van het Bestuur der Sint-Radboudstichting, dr. F. J. M. A. H. Houben werd 23 mei 1958 zestig jaar.

Het lid van het Bestuur der Sint-Radboudstichting, H. J. Kuiper, werd benoemd tot ridder in de orde van de H. Gregorius de Grote.

Dr. J. P. A. Hoefnagels was op 1 januari 1958 vijf en twintig jaar curator.

De curator prof. mr. L. J. M. Beel werd benoemd tot curator van de Gemeente-universiteit van Amsterdam en bij K.B. van 1 april 1958 tot lid van de Raad van State.

De curator, ir. J. B. G. M. Ridder de van der Schueren werd lid van de Commissie Spreiding Technisch Hoger Onderwijs.

De hoogleraar H. Andriessen werd op 17 september 1957 vijf en zestig jaar.

De hoogleraar Mr. Dr. L. J. C. Beaufort O.F.M. was wederom lid van de Nederlandse delegatie naar de 12e Algemene Vergadering der Verenigde Naties te New York.

De emeritus-hoogleraar Dr. G. Brom vierde op 1 oktober 1957 zijn gouden doctoraat.

De emeritus-hoogleraar dr. F. J. J. Buytendijk werd benoemd tot ridder in de orde van de Nederlandse Leeuw.

De emeritus-hoogleraar Mr. W. J. A. J. Duynstee C.ss.R. vierde op 11 februari 1958 zijn gouden doctoraat.

De hoogleraren Mr. W. C. L. van der Grinten en Dr. W. K. Grossouw zijn benoemd tot lid van de Commissie Loterijwezen. De laatste werd bovendien benoemd tot lid van de Studiorum Novi Testamenti Societas.

De hoogleraar Dr. H. H. Janssen werd benoemd tot ondervoorzitter van de afd. Hogeronderwijs van de onderwijsraad.

De hoogleraar Dr. L. C. Michels werd op 23 oktober 1957 zeventig jaar ; hij werd benoemd tot ridder in de orde van de Nederlandse Leeuw.

De hoogleraar Mgr. Dr. A. J. M. Mulders werd op 31 januari 1958 vijf en zestig jaar.

De hoogleraar Dr. J. P. M. van der Ploeg O.P. werd benoemd tot lid van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen.

De hoogleraar Dr. R. R. Post werd benoemd tot lid van het Gesellschaft für Rheinische Geschichtskunde en tot lid van het Koninklijk Nederlands Genootschap voor geslacht- en wapenkunde.

De hoogleraar Dr. J. J. G. Prick werd door de Société Française de Neurologie benoemd tot buitenlands ere-lid.

De hoogleraar Dr. F. J. Th. Rutten werd eind mei 1958 benoemd tot lid van de commissie voor het onderzoek inzake „Menselijke Factoren-Veiligheid” van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal.

De hoogleraar Mr. L. G. A. Schlichting werd op 14 maart 1958 zestig jaar.

De hoogleraren Dr. J. H. Terlingen en Dr. B. E. Vidos werden benoemd tot lid van de Société de linguistique de Paris.

De hoogleraar Dr. B. E. Vidos herdacht op 15 november 1957 het feit, dat hij 25 jaar geleden als lector aan de Universiteit werd benoemd.

De hoogleraar Dr. F. J. M. de Waele werd op 25 maart 1958 benoemd tot doctor honoris causa van de universiteit van Athene en tot Officier in de orde „al merito della Repubblica Italiana”.

De emeritus-hoogleraar Mgr. Dr. F. A. M. van Welie werd benoemd tot huisprelaat van Z. H. de Paus.

De lector Dr. H. J. E. Hendriks O.E.S.A. vierde 9 maart 1958 zijn zilveren priesterfeest.

De lector Dr. E. F. van der Grinten werd benoemd tot lid van het Koninklijk Oudheidkundig Genootschap te Amsterdam.

XI. JAARVERSLAG 1957—1958 VAN DE UNIVERSITEITSBIBLIOTHEEK TE NIJMEGEN.

De verheugende groei van de Universiteitsbibliotheek bleef ook dit jaar in niet geringe mate aanhouden. Momenteel is de situatie zo, dat in 15 gebouwen boeken zijn ondergebracht, die onder onze administratie staan.

De statistiekcijfers zijn als volgt :

Van 1 september—1 juli werden uitgeleend 25645 (v.j. 20427) boeken. Door andere Bibliotheken werden aangevraagd 10917 boeken (v.j. 9205). Hiervan waren aanwezig 3903 boeken. Dit is ca. 35 % (v.j. 32 %). De uitleen aan medische boeken bedroeg 954 (v.j. 701). Daarenboven werden nog 1804 medische boeken van elders geleend.

Het totaal der aanvragen bedroeg 35399 (v.j. 31223).

De Leeszaalen werden bezocht door 17468 personen (v.j. 17386). Het ruimtegebrek voor materiaalplaatsing blijft groot, niet het minst in de tijdschriftenzaal. Men hoopt door nadere ruimteverdeling, daar verbetering te brengen, wat weer het nadeel meebrengt, dat over nog meer gebouwen de boeken zullen verdeeld worden.

Aan schenkingen kwamen binnen 9865 stuks (v.j. 7114).

Zeer belangrijk waren de schenkingen van : R.K. Openbare Leeszaal, Den

Haag ; Canisius College, Nijmegen ; Pastoor J. Poels, Venlo ; U. S. Information Service, Den Haag ; Prof. Terlingen, Nijmegen ; Ministerie van Economische Zaken, Den Haag ; wijlen Prof. Bellon, Nijmegen ; Comision Nacional de Energia Nuclear, Mexico ; wijlen Pastoor Geurts, Rolduc ; Sanatorium „Berg en Bosch”, Bilthoven ; St. Willibrordus-Stichting, Heiloo ; Prof. Dr. J. Hol, Utrecht.

De documentenafdeling werd regelmatig benut. 212 Handschriften werden van elders geleend. De bestellingen bereikten een zeer grote hoogte, 4271 stuks, waaronder een muziekbibliotheek, en een belangrijke chemische boekerij.

Het catalogiseringscijfer 8600 hield met de schenkingen vrijwel gelijke tred, zodat dit jaar de achterstand niet sterk vergroot werd.

Hiervoor past een woord van waardering aan het personeel, dat in samenwerking de vloedgolf van aanwinsten heeft trachten op te vangen.

Als men bedenkt, dat het aantal schenkingen ca. 2000 stuks hoger was dan vorig jaar, de bestellingen 1283 meer, dan kan men het intussen tot illusie geworden ideaal van de bibliothecaris begrijpen, nl. meer personeel en meer ruimte.



